

POSTANOWIENIE

17 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 17 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku H. D.

z udziałem L. K., Z. K., K. K., H. K., T. K. i M. K.

o dział spadku,

na skutek skargi kasacyjnej Z. K. i K. K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Tarnowie

z 19 stycznia 2023 r., I Ca 645/22,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od Z. K. i K. K. na rzecz H. D. tytułem kosztów postępowania kasacyjnego 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanym, do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 19 stycznia 2023 r. Sąd Okręgowy w Tarnowie oddalił apelację uczestników od postanowienia Sądu Rejonowego w Dąbrowie Tarnowskiej.

Skargę kasacyjną od powyższego orzeczenia wywiedli uczestnicy – Z. K. i K. K., zaskarżając je w całości. Skarżący wniesli o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania formułując zagadnienie prawne zawarte w pytaniu „Jakie działania posiadającego współwłaściciela pozostają wystarczające do wykazania przesłanek do zasiedzenia udziału we współwłasności?”. Ponadto wskazali na potrzebę wykładni art. 336 k.c. w zw. z art. 172 § 1 i 2 k.c. oraz art. 206 k.c.

Wnioskodawczyni domagała się odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzeczenia o kosztach. Pozostali uczestnicy nie zajęli stanowiska co do skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Skarga kasacyjna uczestników nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazali, że w sprawie zachodzą powołane przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa,

zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Przedstawione przez skarżących we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania rozważania nie czynią zadość wskazanym wymaganiom dotyczącym obu przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Zarówno przedstawione zagadnienie prawne, jak i przepisy prawa, która zdaniem skarżących wymagają wykładni odnoszą się do problemu zasiedzenia udziału we współwłasności nieruchomości. Skarżący przedstawili szeroki i wyczerpujący wywód prawny odnoszący się do wskazanego problemu, które niewątpliwie potwierdza jego złożoność i ważkość. Jednocześnie jednak uczestnicy nie dostrzegają, że sygnalizowane przez nich rozbieżności orzecznicze nie wynikają z nieprawidłowego stosowania przez sądy powszechne przepisów prawa materialnego w sprawach opartych na tożsamej podstawie prawnej, ale z różnych okoliczności faktycznych, na gruncie których powoływane przez skarżących orzeczenia zapadały. W sprawach dotyczących zasiedzenia udziału we

współwłasności nieruchomości, wbrew oczekiwaniom skarżących, nie jest ani możliwe ani zasadne opracowanie uniwersalnego katalogu działań, których podjęcie może być utożsamiane z zaimanifestowaniem faktu rozszerzenia zakresu korzystania przez współwłaściciela nieruchomości poza jego uprawnienia wynikające z art. 206 k.c. Każdorazowo sąd jest bowiem zobowiązany ocenić dział współwłaścicieli nie tylko na gruncie regulacji ustawowych, ale także w świetle całokształtu okoliczności faktycznych sprawy i dopiero po tak przeprowadzonej analizie rozważyć zasadność roszczenia o zasiedzenie.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy Sąd drugiej instancji wywiązał się z powyższych obowiązków. Fakt natomiast, że skarżący odmiennie niż Sąd oceniają okoliczności faktyczne sprawy w kontekście podniesionego zarzutu zasiedzenia, nie świadczy o konieczności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 520 § 2 k.p.c. w związku z § 5 pkt 1, § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

r.g.